

Asia Poikkeaminen jokihelmisimpukan luonnonsuojelulain 70 §:n mukaisista rauhoitussäännöksistä

Vireilletulo 24.6.2024

Hakija Alleco Oy
Veneentekijäntie 4
00210 Helsinki

Hakemus Alleco Oy hakee Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (jatkossa ELY-keskus) poikkeuslupaa ottaa ylös pohjasta tunnistamista varten jokihelmisimpukoita (*Margaritifera margaritifera*) Lapväärtinjoessa valtatie 8 kohdalla. 15.7.2024–31.12.2024 välisenä aikana. Lupahakemus liittyy sopimukseen Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja Allecon välillä jokihelmisimpukkapopulaatioiden tilan tutkimuksesta sekä mahdollisesta siirrosta Lapväärtinjoella sillan V-1280 korjaustöiden vuoksi.

Kartoitus toteutetaan laitesukeltamalla 21 painotetulla köydellä merkittyä, poikittaista linjaa 5 metrin välein. Koska joen vesi on hyvin tummaa ja sameaa, ei simpukkalajeja voida tunnistaa veden alla luotettavasti. Sukeltaja kerää kaikki havaitsemansa simpukat 1 metrin levyiseltä alueelta ja tuo ne pinta-avustajille tunnistamista ja laskemista varten. Simpukoita käsitellään niin, etteivät ne vahingoitu tai kärsi liiasta kuumuudesta tai hapen puutteesta. Simpukat palautetaan mahdollisimman pian takaisin alkuperäiseen elinympäristöönsä. Jokihelmisimpukat palautetaan kuitenkin tutkittavasta alueesta ylävirtaan päin niille sopivaan ympäristöön, mistä ne voidaan tarvittaessa palauttaa rakennustöiden valmistuttua takaisin alkuperäiselle elinpaikalleen tai jättää niille sijoilleen, mikäli turvapaikka vastaa niiden elintarpeita yhtä hyvin tai paremmin.

Lupaa haetaan seuraaville henkilöille:

- Jouni Leinikki (hankkeesta vastaava)
- Lassi Karvonen (kenttätöistä vastaava)
- Linn Engström
- Elli Leinikki
- Sabrina Nykänen
- Panu Oulasvirta
- Ella Pippingsköld
- Myyri Sysivesi
- Juha Syväranta

- Tatu Valkonen

Lisäksi lupaa haetaan em. henkilöiden johdolla työskenteleville kenttäavustajille.

Asian käsittely

Hakija pyytää lupahakemuksen käsittelyä kiireellisenä, jotta sillan korjaushanke ei viivästyisi simpukkaselvitysten vuoksi.

Aluehallintoviraston 2.2.2022 myöntämän vesilain mukaisen luvan (LSSAVI/10209/2021) perusteella sillan V-1280 uusimiselle on vesialueen omistajan lupa. Lisäksi aluehallintovirasto on myöntänyt ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle pysyvän käyttöoikeuden hanketta varten tarvittavaan alueeseen yhteisestä vesialueesta Lappfjärd bys vattenområden 287-407-876-2. Kartoitusten tekeminen voidaan katsoa olevan kiinteä osa sillanrakennushanketta. Edellä olevan perusteella ELY-keskus katsoo, että yhteisen vesialueen omistajan kuuleminen asiassa on ilmeisen tarpeetonta.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

ELY-keskus myöntää hakijalle luvan poiketa jokihelmisimpukan luonnonsuojelulain 70 §:n mukaisista rauhoitussäännöksistä hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2024 saakka.
2. Simpukoiden tarpeetonta häirintää tulee välttää. Simpukka tulee poimia ja nostaa vedestä vain, mikäli lajinmääritys ei ole muutoin mahdollista. Simpukat tulee palauttaa alkuperäiseen tai vastaavaan elinympäristöönsä välittömästi lajimäärityksen jälkeen.
3. Lupaa käytävillä henkilöillä tulee olla voimassa muut toiminnan mahdollisesti edellyttämät luvat.
4. Hakijan tulee toimittaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle raportti luvan käytöstä 31.12.2025 mennessä.
5. Hakija vastaa siitä, että toimintaan osallistuvat henkilöt noudattavat lupapäätöstä.
6. Hakija vastaa tarvittavasta yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
7. ELY-keskus voi peruuttaa osittain tai kokonaan tämän luvan, mikäli luvan käytössä ilmenee väärinkäytöksiä.
8. Tämä päätös tai sen kopio on pidettävä mukana luvan mukaisen toiminnan aikana ja esitettävä vaadittaessa.

Perustelut

Jokihelmisimpukka on luonnonsuojelulain 69 §:n ja luonnonsuojeluasetuksen nojalla rauhoitettu eläinlaji. Luonnonsuojelulain 70 §:n 1 mom. mukaan kiellettyä on rauhoitettuihin

eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen, pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen ja häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsyklinän kannalta tärkeillä paikoilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 mom. mukaisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 70 §:ssä säädetyistä rauhoitussäännöksistä, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Kartoituksen tavoitteena on tutkia, esiintyykö siltahankkeen vaikutusalueella jokihelmisimpukkaa, jotta lajiesiintymä voidaan huomioida ja turvata hankkeessa. Kartoituksen voidaan katsoa palvelevan tutkimustarkoitusta, sillä toimenpiteet tuottavat lajin suojelua edistävää tutkimustietoa. Lajimääritys on tarpeellista tehdä simpukkaesiintymien suojelemiseksi, minkä vuoksi yksilön poimiminen lyhytaikaisesti lajimääritystä varten voi olla välttämätöntä. Simpukoiden käsittelyä tulee kuitenkin ensisijaisesti välttää, jottei niille aiheudu tarpeetonta stressiä. ELY-keskus katsoo, että hakemuksen mukaiset toimenpiteet, lupaehdot huomioiden, eivät aiheuta vaaraa lajien suotuisan suojelutason saavuttamiselle tai säilyttämiselle, eikä lajien suojelemiseksi tarvittavaa tietoa lajien mahdollisista esiintymistä ole muilla keinoilla saatavissa. Heikkokuntoisen sillan uusiminen voidaan katsoa olevan yleisen turvallisuuden turvaamista. Poikkeamiselle on näin ollen jokihelmisimpukan osalta luonnonsuojelulain 83 § 2 mom. mukaiset perusteet.

Luvan mukainen toiminta ei merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkoston kuuluvan joen suojeluperusteina olevia luontoarvoja.

Päätöksen täytäntöönpano

Lapväärtinjoen silta V-1280 on osa valtatie 8:a, joka ylittää Lapväärtinjoen Lapväärtin kylän länsipuolella Kristiinankaupungin kunnassa. Nykyinen silta on valmistunut vuonna 1968. Vuonna 2013 sillalle on tehty erikoistarkastus, jossa silta todettiin olevan peruskorjaustarpeessa. Sillan suurin turvallisuusriski olivat vanhat kaiteet. Sillan toiminnallisena ongelmana on sen kapeus. Hankkeen toteuttaminen liittyy kulkuyhteyksien turvaamiseen, joten kyse on yleisestä edusta.

Toimenpiteillä edistetään uhanalaisen jokihelmisimpukan suojelua. Kartoitus on tehtävä kesäkaudella, joten toimenpiteiden aloittamista ei voida lykätä vaarantamatta niiden onnistumista.

Edellä mainituin perustein ELY-keskus päättää lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 122 §:n 3 mom. nojalla, että päätöksen

täytäntöönpanoa ei voida yleisen edun vuoksi lykätä ja päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Sovelletut lainkohdat ja määräykset

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 69 §, 70 § 1 mom., 83 § 1 ja 2 mom.
Luonnonsuojeluasetus (1066/2023)
Hallintolaki (434/2003) 34 § 2 mom.
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 § 3 mom.
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (2003/13) 19 §
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023)

Lisätiedot

Ylitarkastaja Toni Etholén, puh. 0295 027 783,
toni.etholen@elykeskus.fi

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Asiakirjan hyväksyminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Toni Etholén ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Päivi Karttunen. Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITTEET

Valitusosoitus

MAKSU

316 €

Maksuperuste: Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023).

PÄÄTÖS

Hakijalle, sähköisesti

Päätös annetaan yleistiedoksiannon. Ilmoitus yleistiedoksiannosta on nähtävillä ELY-keskuksen verkkosivuilla 23.7.-22.8.2024.

TIEDOKSI

Yhteisen vesialueen 287-407-876-2 omistajat
Kristiinankaupungin kaupunki
Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry
Natur och Miljö rf

Suupohjan Ympäristöseura ry
Sydbottens Natur och Miljö rf
Ostrobothnia Australis rf
Tapiola ry.
Suomen ympäristökeskus
Ympäristöministeriö

Tämä asiakirja EPOELY/1792/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
EPOELY/1792/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Etholén Toni 22.07.2024 15:24

Ratkaisija Karttunen Päivi 22.07.2024 15:24